

**Andreæ Vallensis Vvlgo Del Vavlx Andanensis, I. V. D. Et
In Alma Academia Lovaniensi SS. Canonum Professoris
Ordinarii, Paratitla Ivris Canonici Sive Decretalivm D.
Gregorii Papæ IX. Svmmaria Ac ...**

Delvaux, André

Coloniæ Agrippinæ, 1686

§. 1. Quid sit Iuramentum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62177](#)

termino probatorio, alia enim non probaret; sive quando dantur positiones; sive tempore aliarum allegationum & probationum, sive post conclusionem in causa.

TITULUS XXIV.

De Iurejurando.

§. I.

Quid sit Juramentum.

1. *Iuramentum unde dicatur, & quid sit.*
2. *Praestari debet per verum Deum.*
3. *Etiam cum per creaturas sit.*

Per iusjurandum, delatum ac relatum sive à parte parti sive à judge, non unquam etiam rei dubiae fides inducitur, nempe alii legitimis probationibus deficientibus, e fin. hoc sit. Estque maximum litium expediendarum remedium, l. i. D. eod. & omnis controversia finis, e. *Etsi Christus: 6. versio. homines b. t.*

1. Dicitur autem Juramentum à Jure, quia quod juratur, instar juris habendum est, & veluti jus sancte servandum, arg. l. 5. §. dato D. eod. Et nihil est aliud, quam testatio seu invocatione divini numinis in testimonium, ad fidem faciendam vel promissionem firmandam. Nam qui aliquid affirmat vel negat esse verum cum juramento, vel se aliquid facturum cum juramento promittit, Deum in testem illius veritatis aut promissionis appellat. Et ideo, qui falsum jurat, quantum in se est, facit Deum approbare falsum sicut qui dicit, Deus sit mihi socius, adiutor, fautor hujus furti, homicidii, affectu, & quantum, in se est, facit ipsum auctorem & fauitem furti, homicidii.

2. Dicitur, invocatione divini numinis; quia eum juramentum fieri ad confirmandam veritatem infallibili testimonio, quantum ab homine fieri potest, praestari nisi per verum Deum, nequit, quia is solus mentem & intentionem hominum, à qua veritas maximè dependet, certo cognoscit, & proinde solus in infallibilem testem invocari potest. Et hinc sequitur, juramentum per falsum Deum, non esse verum juramentum, nec obligare nisi ex conscientia erronè, quæ haberim obliquandi

sub ea ratione, sub qua concipitur, nempe sub ea ratione, qua putatur esse verum juramentum, & factum per verum Deum. Unde cognitafitatem, & luce fidei adveniente, depulsa que conscientia erronè, non amplius obligat, quia est destrutum ejus fundamentum.

3. Non obstat, quod D. Augustinus ait in *enarratione ad Genesim*, q. 5. perjurum esse, qui superfalsum lapidem jurat: quia intelligi potest esse perjurum, vel ex opinione Ethnici, cui tale juramentum præstatut, & cui fides in contractibus vivanda est, vel quia externa specie perjurus videatur.

4. Aliud autem dicendum est de juramento per creaturas, prout Joseph *Genes. 4.2.* videtur jurasse per salutem Pharaonis: & Moyses, *Deuteronomio 32. 30.* & *31.* *Testes in uoco cœlum & terram:* Paulus, *ad Cor. 15.* per gloriam vestram, quia illud est verum juramentum. nam dum per creaturas jumimus; non volumus ipsas nobis esse testes, sed Deum, qui in ipsis singulari modo præsideret & reliqueret; ita ut capiatur continens pro contento, & signans pro signato. Atque hoc modo omne juramentum est invocatio divini numinis, expressæ vel tacite, verè vel ex opinione.

§. II.

An juramentum per Deum vel creaturas sit licitum?

1. *Videtur non esse licitum.*
2. *Probatur esse licitum, non solum per Deum.*
3. *Sed & per creaturas.*
4. *5. 6. Respondetur ad objecta.*

Sed quæ situm fuit, an juramentum per Deum vel creaturas sit licitum? Non esse licitum, olim docuerunt multi hæretici. Et colligi videtur ex his Matt. 5. *Dico autem vobis, nolite jurare omnino neque per cœlum, quia thronum Dei est: neque per terram, &c. & subiungitur, Sit sermo vester, Eſt eſt, Non non Secundo ex ian. Clericum xxii. q. 1. Ubi traditur, Clericum, per creaturas jurarem, acerrime objurgandum, & si persistiter in vitio, esse excommunicandum.*

2. Dicendum nihilominus, interdum licitum esse juramentum, non solum per Deum, ut constat ex veteri Testamento; *Deuteronomio. 6. v. 13.* dum